

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM „NORDEA PPE”

Rozdział 1: Postanowienia Ogólne

§1

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej „OWU”, Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., zwana dalej „Nordea”, zawiera z Ubezpieczającym umowę grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nordea PPE”, zwaną dalej „Umową Ubezpieczenia”, będącą formą pracowniczego programu emerytalnego.
2. Przez zawarcie Umowy Ubezpieczenia Nordea zobowiązuje się spełnić określone w Umowie Ubezpieczenia Świadczenie Ubezpieczeniowe, a Ubezpieczający zobowiązuje się do Opłacania Składki.

Rozdział 2: Definicje

§2

Terminy użyte w OWU oznaczają:

- 1) „**Certyfikat**” – dokument wystawiany przez Nordea, potwierdzający objęcie Ubezpieczonego ochroną ubezpieczeniową;
- 2) „**Deklaracja o Przystąpieniu do Pracowniczego Programu Emerytalnego**” lub „**Deklaracja**” – pisemne oświadczenie Pracownika zawierające oświadczenie woli przystąpienia do Pracowniczego Programu Emerytalnego, a zarazem Umowy Ubezpieczenia jako Ubezpieczony, oraz zawierające inne, wskazane w OWU, oświadczenia woli Ubezpieczonego;
- 3) „**Dziecko**” - naturalne albo przysposobione dziecko Ubezpieczonego;
- 4) „**Indeksacja**” – podwyższenie Sumy Ubezpieczenia i Składki Podstawowej zgodnie z postanowieniami Umowy Ubezpieczenia;
- 5) „**Indywidualny Rachunek Kapitałowy**” – wydzielony dla każdego Ubezpieczonego rachunek Jednostek Funduszu utworzony przez Nordea do obsługi Umowy Ubezpieczenia;
- 6) „**Indywidualny Stan Funduszu**” – suma wartości Jednostek Funduszu zarejestrowanych na wszystkich Rachunkach Indywidualnego Rachunku Kapitałowego;
- 7) „**IKE**” – indywidualne konto emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz.U. Nr 116, poz. 1205 z późn. zm.);
- 8) „**Jednostki Funduszu**” – równe co do wartości części, na które podzielony jest Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy typu E;
- 9) „**Okres Odpowiedzialności**” – okres, w którym Nordea udziela Ubezpieczonemu ochrony ubezpieczeniowej;
- 10) „**Opłacenie Składki**” – uznanie rachunku bankowego Nordea kwotą Składki Podstawowej i kwotą Składki Dodatkowej, o ile została zadeklarowana;
- 11) „**Osoba Uprawniona**” – osoba wskazana przez Ubezpieczonego w Deklaracji; Uposażony, Uposażony Zastępczy, inna osoba uprawniona zgodnie z OWU do uzyskania Świadczenia Ubezpieczeniowego;
- 12) „**Pracowniczy Program Emerytalny**” – pracowniczy program emerytalny, który po rejestracji przez Komisję Nadzoru Finansowego będzie prowadzony przez Ubezpieczającego w formie umowy grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym na zasadach określonych w Ustawie o pracowniczych programach emerytalnych, Umowie Zakładowej i Umowie Ubezpieczenia;
- 13) „**Pracownik**” – osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpieczającego na podstawie umowy o pracę, powołania, mianowania, wyboru, spółdzielczej umowy o pracę, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, jak również zatrudniona na podstawie umowy zawartej w wyniku powołania lub wyboru do organu reprezentującego Ubezpieczającego oraz członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych;
- 14) „**Rachunek**” – jedna z dwóch części Indywidualnego Rachunku Kapitałowego aktywowana w dniu wpływu Składki Podstawowej i Składki Dodatkowej, Nordea wyróżnia następujące Rachunki:
 - a) „**Rachunek 1**” – rachunek Jednostek Funduszu nabytych ze Składek Alokowanych pochodzących z Opłaconych Składek Podstawowych oraz z części środków pochodzących z Wyplaty Transferowej zgromadzonych w ramach składki podstawowej,
 - b) „**Rachunek 2**” – rachunek Jednostek Funduszu nabytych ze Składek Alokowanych pochodzących z Opłaconych Składek Dodatkowych, z części środków pochodzących z Wyplaty Transferowej zgromadzonych w ramach składki dodatkowej oraz ze środków pochodzących z Wyplaty Transferowej z instytucji finansowej prowadzącej IKE;
- 15) „**Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E**” – dokument, który stanowi integralną część OWU, zawierający w szczególności zasady nabywania i umarzania Jednostek Funduszy, zasady i terminy wyceny Jednostek Funduszy, terminy zamiany środków pochodzących ze Składki Alokowanej, Transferów oraz Wyplat Transferowych na Jednostki Funduszy oraz cel i zasady polityki inwestycyjnej Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E;
- 16) „**Rejestr Pracowniczych Programów Emerytalnych**” – rejestr pracowniczych programów emerytalnych prowadzony przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- 17) „**Reprezentacja Pracowników**” – reprezentacja Pracowników Ubezpieczającego powołana i działająca zgodnie z Ustawą o pracowniczych programach emerytalnych;
- 18) „**Rocznica Polisy**” – każda rocznica dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia, a jeżeli w danym roku nie ma takiego dnia – ostatni dzień odpowiedniego miesiąca;
- 19) „**Rocznica Ubezpieczenia**” – każda rocznica dnia, w którym rozpoczął się Okres Odpowiedzialności, a jeżeli w danym roku nie ma takiego dnia ostatni dzień odpowiedniego miesiąca;
- 20) „**Rodzice**” – rodzice naturalni Ubezpieczonego albo osoby, które go przysposobiły;
- 21) „**Rok Polisowy**” – rok rozpoczynający się w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia oraz w każdą Rocznicę Polisy;
- 22) „**Rok Ubezpieczeniowy**” – rok rozpoczynający się w dniu początku Okresu Odpowiedzialności oraz w każdą Rocznicę Ubezpieczenia;

- 23) **„Składka Alokowana”** – określona w Umowie Zakładowej oraz Umowie Ubezpieczenia procentowa część Składki Podstawowej lub Składki Dodatkowej, która przeznaczona jest na nabycie Jednostek Funduszu wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E;
- 24) **„Składka Dodatkowa”** – składka dobrowolna, finansowana przez Ubezpieczonego w wysokości określonej przez Ubezpieczonego w Deklaracji, która może być Oplacana poza Składką Podstawową na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy Nordea;
- 25) **„Składka Podstawowa”** – składka finansowana w całości przez Ubezpieczającego w wysokości określonej w Umowie Zakładowej;
- 26) **„Subkonto”** – część każdego Rachunku, na którym rejestrowana jest liczba Jednostek Funduszu jednego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego typu E;
- 27) **„Suma Ubezpieczenia”** – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca podstawę do obliczania wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego;
- 28) **„Świadczenie Ubezpieczeniowe”** – kwota wypłacana przez Nordea w przypadku uznania roszczenia z tytułu zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia losowego objętego Zakresem Ubezpieczenia;
- 29) **„Transfer”** – przeniesienie części lub całości środków z jednego Subkonta do innego lub innych Subkont w ramach tego samego Rachunku;
- 30) **„Ubezpieczający”** – wskazana w Umowie Ubezpieczenia, osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która zawarła Umowę Ubezpieczenia z Nordea;
- 31) **„Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy typu E”** – wydzielony fundusz aktywów, pochodzący ze Składek Alokowanych, inwestowany w sposób określony w Regulaminie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E;
- 32) **„Ubezpieczony”** – wskazany przez Ubezpieczającego Pracownik, który przystąpił do Pracowniczego Programu Emerytalnego i jest objęty ochroną ubezpieczeniową;
- 33) **„Umowa Generalna”** – umowa zawierana pomiędzy Ubezpieczającym a Nordea, stanowiąca integralną część Umowy Ubezpieczenia, zawierająca warunki Umowy Ubezpieczenia;
- 34) **„Umowa Zakładowa”** - umowa zawierana przez Ubezpieczającego z Reprezentacją Pracowników, określająca zasady i warunki utworzenia Pracowniczego Programu Emerytalnego;
- 35) **„Uposażony”** – wskazana przez Ubezpieczonego osoba fizyczna, uprawniona, na zasadach określonych w Umowie Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego w przypadku zgonu Ubezpieczonego;
- 36) **„Uposażony Zastępczy”** – wskazana przez Ubezpieczonego osoba fizyczna, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia Ubezpieczeniowego w przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli brak jest uprawnionego Uposażonego;
- 37) **„Ustawa o pracowniczych programach emerytalnych”** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. Nr 116, poz. 1207 z późn. zm.);
- 38) **„Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”** – ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. z 2010 r., Nr 11 poz. 66 - j.t. z późn. zm.);
- 39) **„Wykaz Pracowników”** – sporządzony przez Ubezpieczającego wykaz zawierający wskazane przez Nordea dane dotyczące każdego Pracownika, który przystępuje do Umowy Ubezpieczenia lub Ubezpieczonego, w stosunku do którego kończy się Okres Odpowiedzialności wraz z wysokością należnych i Oplaconych Składek;
- 40) **„Wypłata”** – dokonana przez Ubezpieczonego lub Osobę Uprawnioną wypłata pieniężna przekazem pocztowym lub w formie przelewu środków zgromadzonych w ramach Pracowniczego Programu Emerytalnego na wskazany przez Ubezpieczonego lub Osobę Uprawnioną rachunek bankowy – na warunkach określonych w Umowie Zakładowej, w przypadku spełnienia warunków określonych w Ustawie o pracowniczych programach emerytalnych;
- 41) **„Wypłata Transferowa”** – przekazanie środków zgromadzonych w ramach Pracowniczego Programu Emerytalnego do innego pracowniczego programu emerytalnego, na IKE Ubezpieczonego albo Osoby Uprawnionej lub z IKE Ubezpieczonego do Pracowniczego Programu Emerytalnego w przypadkach i na warunkach, o których mowa w przepisach o IKE;
- 42) **„Zakres Ubezpieczenia”** – wskazany w Umowie Ubezpieczenia zbiór zdarzeń; zajęcie któregośkolwiek z tych zdarzeń uprawnia Ubezpieczonego lub Osobę Uprawnioną do zgłoszenia roszczenia z tytułu Umowy Ubezpieczenia;
- 43) **„Zwrot”** – wycofanie środków zgromadzonych przez Ubezpieczonego w ramach Pracowniczego Programu Emerytalnego w przypadku jego likwidacji, jeżeli nie zachodzą przesłanki do Wypłaty lub Wypłaty Transferowej.

Rozdział 3: Zakres Ubezpieczenia

§3

1. Przedmiotem Ubezpieczenia jest:
 - 1) świadczenie dla Pracowników Ubezpieczającego ochrony ubezpieczeniowej objętej Zakresem Ubezpieczenia,
 - 2) gromadzenie na ich rzecz środków finansowych w celu zapewnienia dodatkowego zaopatrzenia emerytalnego w przypadku osiągnięcia przez nich określonego wieku.
2. Zakres Ubezpieczenia obejmuje Zgon Ubezpieczonego w trakcie Okresu Odpowiedzialności.

Rozdział 4: Okres Odpowiedzialności

§4

1. Okres Odpowiedzialności w stosunku do danego Ubezpieczonego rozpoczyna się z dniem przystąpienia Pracownika do Umowy Ubezpieczenia, chyba, że Ubezpieczający potwierdzi na piśmie przystąpienie do Umowy Ubezpieczenia w terminie wcześniejszym.
2. Okres Odpowiedzialności w stosunku do poszczególnych Ubezpieczonych nie rozpoczyna się w terminie określonym w ust. 1, jeżeli nie nastąpi Oplacenie Składki Podstawowej zgodnie z postanowieniami § 15 ust. 1.
3. Okres Odpowiedzialności kończy się:
 - 1) z chwilą zgonu Ubezpieczonego;
 - 2) z końcem miesiąca, w którym Ubezpieczony przestał być Pracownikiem;
 - 3) z dniem rozwiązania Umowy Ubezpieczenia na mocy postanowień §12 ust. 3 - 4;
 - 4) z dniem upływu okresu wypowiedzenia udziału w Pracowniczym Programie Emerytalnym i wystąpienia z Umowy Ubezpieczenia;
 - 5) po upływie okresu zawieszenia Oplacania Składek Podstawowych, o którym mowa w § 17.

4. Odpowiedzialność Nordea ulega zawieszeniu w przypadku, o którym mowa w § 17.

Rozdział 5: Wyłączenie i Ograniczenie Odpowiedzialności Nordea

§ 5

Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego, jeśli nastąpił on w związku lub jest następstwem:

- 1) wojny, działań zbrojnych lub stanu wojennego, działania energii jądrowej;
- 2) próby samobójczej Ubezpieczonego w okresie pierwszych sześciu miesięcy od przystąpienia do Umowy Ubezpieczenia;
- 3) czynnego udziału w zamieszkach lub aktach terroryzmu bądź innych aktach przemocy; przez akt przemocy rozumie się użycie przemocy dla osiągnięcia celów publicznych, światopoglądowych, religijnych, rasowych lub społecznych, skierowanej przeciw społeczeństwu lub grupie społecznej;
- 4) usiłowania lub dokonania przestępstwa przez Ubezpieczonego.

§ 6

W przypadku zgonu Ubezpieczonego, spowodowanego przyczyną wymienioną w § 5 Nordea wypłaca Osobie Uprawnionej Indywidualny Stan Funduszu.

Rozdział 6: Zawarcie Umowy Ubezpieczenia

§ 7

Umowę Ubezpieczenia zawiera się na czas nieokreślony.

§ 8

1. W celu zawarcia Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający składa wnioszek o jej zawarcie na formularzu Nordea. Wraz z wnioskiem o zawarcie Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający składa Wykaz Pracowników oraz prawidłowo wypełnione Deklaracje podpisane przez tych Pracowników.
2. Nordea nie może odmówić przystąpienia do Umowy Ubezpieczenia żadnemu Pracownikowi, który złożył prawidłowo wypełnioną i podpisaną Deklarację oraz spełnia kryteria przystąpienia do Pracowniczego Programu Emerytalnego określone w Umowie Zakładowej.

§ 9

1. Umowę Ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem określonym w Umowie Generalnej.
2. Umowa Generalna stanowi integralną część Umowy Ubezpieczenia.

Rozdział 7: Przystąpienie do Umowy Ubezpieczenia

§ 10

1. W celu przystąpienia do Umowy Ubezpieczenia Pracownik składa Ubezpieczającemu Deklarację na formularzu Nordea. Prawidłowo wypełnione i podpisane Deklaracje Pracowników spełniających określone w Umowie Zakładowej kryteria przystąpienia do Pracowniczego Programu Emerytalnego Ubezpieczający przekazuje w kopii do Nordea zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 1 albo postanowieniami § 11 ust. 1, w sposób wskazany w Umowie Ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest do przechowywania oryginałów Deklaracji na dowód przystąpienia Pracownika

do Pracowniczego Programu Emerytalnego i Umowy Ubezpieczenia.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4, przystąpienie Pracownika do Umowy Ubezpieczenia następuje po upływie miesiąca od złożenia Deklaracji, chyba, że Pracodawca potwierdzi na piśmie przystąpienie do Pracowniczego Programu Emerytalnego i Umowy Ubezpieczenia w terminie wcześniejszym w sposób wskazany w Umowie Zakładowej.
4. Jeżeli Pracownikowi nie przysługuje prawo do uczestnictwa w Pracowniczym Programie Emerytalnym Ubezpieczający zwraca Deklarację wraz z pisemnym uzasadnieniem odmowy jej przyjęcia. Zwrot Deklaracji powinno nastąpić nie później niż w terminie jednego miesiąca od dnia jej złożenia przez Pracownika.
5. Potwierdzeniem przystąpienia Pracownika do Umowy Ubezpieczenia i objęcia go ochroną ubezpieczeniową jest wystawienie przez Nordea Certyfikatu i doręczenie go Ubezpieczającemu. Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie przekazać Certyfikat Ubezpieczonemu.
6. Deklaracja i Certyfikat stanowią integralną część Umowy Ubezpieczenia.

§ 11

1. W trakcie trwania Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest przekazywać do Nordea wraz z Wykazem Pracowników, o którym mowa w § 16 ust. 1, Deklaracje Pracowników, którzy przystępują do Umowy Ubezpieczenia, pod rygorem nierozpoczęcia Okresu Odpowiedzialności w stosunku do Pracownika, którego Deklaracja nie wpłynęła do Nordea.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie doręczać do Nordea zmiany Deklaracji oraz oświadczenia o wypowiedzeniu udziału w Pracowniczym Programie Emerytalnym.
3. W sprawach dotyczących Pracowniczego Programu Emerytalnego Ubezpieczony składa oświadczenia woli Ubezpieczającemu lub za jego pośrednictwem.
4. Ubezpieczony jest zobowiązany informować Ubezpieczającego o każdorazowej zmianie swego adresu do korespondencji oraz innych danych identyfikujących Ubezpieczonego w zakresie wskazanym w Umowie Zakładowej.
5. Postanowienia ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio po ustaniu zatrudnienia.
6. W przypadku połączenia, podziału, zbycia zakładu pracy w całości albo jego zorganizowanej części, Ubezpieczony składa oświadczenia woli za pośrednictwem nowego pracodawcy.
7. W przypadku likwidacji zakładu pracy Ubezpieczony składa oświadczenia woli za pośrednictwem likwidatora, a po zakończeniu likwidacji bezpośrednio Nordea.
8. W przypadku upadłości Ubezpieczającego, Ubezpieczony składa oświadczenia woli bezpośrednio Nordea. Syndyk masy upadłościowej jest zobowiązany do powiadomienia Ubezpieczonych o sposobie składania oświadczeń woli w sprawach dotyczących Pracowniczego Programu Emerytalnego w związku z upadłością Ubezpieczającego w terminie 45 (czterdziestu pięciu) dni od dnia ogłoszenia upadłości.
9. W sprawach dotyczących Pracowniczego Programu Emerytalnego Ubezpieczający nie może być pełnomocnikiem Ubezpieczonego.

Rozdział 8: Odstąpienie, Wystąpienie, Rozwiązanie Umowy Ubezpieczenia

§ 12

1. Ubezpieczający ma prawo pisemnego odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia w terminie 30 (trzydziestu) dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 (siedmiu) dni, od dnia, w którym zawarto Umowę Ubezpieczenia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się, że Umowa Ubezpieczenia nie została zawarta. W terminie 14 dni od otrzymania od Ubezpieczającego pisma o odstąpieniu, Nordea zwraca Ubezpieczającemu Opłacone Składki powiększone lub pomniejszone o kwotę wynikającą ze zmiany wartości Jednostek Funduszy pomiędzy dniem zainwestowania Opłaconych Składek oraz dniem umorzenia Jednostek Funduszu w celu zwrotu Składek Podstawowych i Dodatkowych.
3. Umowa Ubezpieczenia może zostać rozwiązana w następujących przypadkach:
 - 1) spadku wartości środków zgromadzonych w Pracowniczym Programie Emerytalnym poniżej kwoty określonej w Umowie Zakładowej i Umowie Ubezpieczenia, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, którego bieg rozpoczyna się z dniem złożenia drugiej stronie stosownego oświadczenia; jeżeli jednak rozwiązaniu ulega także Umowa Zakładowa, Umowa Ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem rozwiązania Umowy Zakładowej,
 - 2) rozwiązania Umowy Zakładowej - Umowa Ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem rozwiązania Umowy Zakładowej.
4. Umowa Ubezpieczenia rozwiązuje się także w drodze wypowiedzenia dokonanej przez Ubezpieczającego w razie zmiany formy Pracowniczego Programu Emerytalnego lub podmiotu zarządzającego, z zachowaniem okresu wypowiedzenia, którego bieg rozpoczyna się z dniem złożenia Nordea stosownego oświadczenia, zaś kończy w dniu wejścia w życie zmiany formy Pracowniczego Programu Emerytalnego lub podmiotu zarządzającego.
5. Ponadto Nordea jest uprawniona do wypowiedzenia Umowy Ubezpieczenia w przypadku upływu terminów, o których mowa w § 17 w sytuacji zawieszenia przekazywania Składek Podstawowych.
6. W każdym momencie Okresu Odpowiedzialności Ubezpieczony ma prawo złożyć oświadczenie o wypowiedzeniu udziału w Pracowniczym Programie Emerytalnym i wystąpieniu z Umowy Ubezpieczenia, z zachowaniem wskazanego w Umowie Zakładowej okresu wypowiedzenia. Postanowienia § 29, 30 i 31 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 9: Składka Podstawowa i Składka Dodatkowa

§ 13

1. Ubezpieczający opłaca za Ubezpiezonego Składkę Podstawową.
2. Wysokość Składki Podstawowej ustalona jest w Umowie Zakładowej procentowo od wynagrodzenia Ubezpiezonego albo w jednakowej kwocie dla wszystkich Ubezpieczonych albo procentowo od wynagrodzenia, z określeniem maksymalnej kwotowej wysokości, przy czym Składka Podstawowa ustalana od wynagrodzenia musi być określona w jednakowym procencie od wszystkich Ubezpieczonych.
3. W żadnym przypadku kwota Składki Podstawowej nie może przekroczyć 7% wynagrodzenia.
4. Składka Podstawowa nie jest wliczana do wynagrodzenia stanowiącego podstawę ustalenia obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne.

5. Wysokość Składki Podstawowej nie może być niższa niż minimalna składka podstawowa ustalona przez Nordea. Wysokość minimalnej składki podstawowej ustalona jest w Umowie Zakładowej.
6. Wysokość Składki Podstawowej w części przeznaczanej na pokrycie kosztów ochrony ubezpieczeniowej zależy od Zakresu Ubezpieczenia, wysokości Sumy Ubezpieczenia, struktury zawodowej, wiekowej i płci Ubezpieczonych, kosztów zawarcia i obsługi Umowy Ubezpieczenia oraz innych rodzajów ryzyka ponoszonego przez Nordea i jest jednakowym procentem miesięcznych wynagrodzeń poszczególnych Ubezpieczonych lub jednakowym procentem Składki Podstawowej.
7. Opłacenie pierwszej Składki Podstawowej powoduje otworenie dla Ubezpiezonego Indywidualnego Rachunku Kapitałowego.

§ 14

1. Ubezpieczony może zadeklarować Składkę Dodatkową. Wysokość Składki Dodatkowej Ubezpieczony określa kwotowo w Deklaracji. Ubezpieczony ma prawo w każdym czasie zmienić wysokość Składki Dodatkowej w formie zmiany Deklaracji.
2. Suma Składek Alokowanych pochodzących ze Składek Dodatkowych wniesionych przez Ubezpiezonego do Pracowniczego Programu Emerytalnego w ciągu roku kalendarzowego nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej czteropółkrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o prowizorium budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W przypadku, gdy kwota ustalona w sposób określony w zdaniu pierwszym będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, wówczas obowiązuje kwota ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym.
3. Wysokość Składki Dodatkowej nie może być niższa niż minimalna składka dodatkowa ustalona w Umowie Zakładowej.

§ 15

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do Opłacania Składki Podstawowej i Dodatkowej w terminach określonych w Umowie Ubezpieczenia. Pierwsza Składka Podstawowa należna jest za miesiąc, w którym rozpoczyna się Okres Odpowiedzialności Nordea w stosunku do danego Ubezpiezonego.
2. Za Opłacenie Składki Podstawowej i Dodatkowej odpowiada wyłącznie Ubezpieczający. Ubezpieczający ponosi skutki nieopłacenia Składki Podstawowej i Dodatkowej w terminie i wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia.
3. W przypadku braku Opłacenia przez Ubezpieczającego Składki Podstawowej w części przeznaczanej na pokrycie kosztów ochrony ubezpieczeniowej, Nordea nie może potrącić kosztów ochrony ubezpieczeniowej ze środków zgromadzonych na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym.
4. Obowiązek Opłacania Składki Podstawowej i Dodatkowej ustaje z dniem zgonu Ubezpiezonego.
5. Biorąc pod uwagę zmianę wskaźników, o których mowa w § 13 ust. 6 oraz historię zdarzeń ubezpieczeniowych w trakcie Roku Polisowego, Nordea ma prawo dokonać rekalkulacji, czyli zmiany wysokości Składki Podstawowej w części przeznaczanej na pokrycie kosztów ochrony ubezpieczeniowej w każdą Rocznicę Polisy, przy czym wysokość Składki Alokowanej w każdym przypadku nie może być niższa niż 85% Składki Podstawowej. Szczegółowe warunki rekalkulacji określa Umowa Ubezpieczenia.

Rozdział 10: Rozliczenie składek

§ 16

1. Ubezpieczający zobowiązany jest przysyłać do Nordea, w terminach ustalonych w Umowie Generalnej i w formie ustalonej przez Nordea Wykaz Pracowników zawierający rozliczenie składek za ustalony okres rozliczeniowy.
2. Wykaz Pracowników powinien zawierać ustalone w Umowie Generalnej dane, a w szczególności informacje dotyczące:
 - 1) Pracowników, którzy złożyli Deklaracje w danym okresie rozliczeniowym,
 - 2) Ubezpieczonych, którzy wypowiedzieli udział w Pracowniczym Programie Emerytalnym i wystąpili z Umowy Ubezpieczenia w danym okresie rozliczeniowym,
 - 3) wysokości należnych i Oplaconych przez Ubezpieczającego za każdego Ubezpieczonego Składek Podstawowych i Składek Dodatkowych, przy czym ze Składki Podstawowej oraz ze Składki Dodatkowej należy wydzielić Składkę Alokowaną.

Rozdział 11: Zawieszenie Opłacania Składek Podstawowych

§ 17

1. Ubezpieczający może jednostronnie zawiesić odprowadzanie Składek Podstawowych lub czasowo ograniczyć wysokość naliczanej Składki Podstawowej przez określenie obowiązującej w okresie tego ograniczenia zasady jej naliczania, przy czym w okresie obejmującym 12 (dwanaście) kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego zawieszenia nie może być dłuższy niż 3 (trzy) miesiące, chyba że Umowa Zakładowa przewiduje dłuższy termin, nie przekraczający jednak 6 (sześciu) miesięcy.
2. Po okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczający może, jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową, zawrzeć z Reprezentacją Pracowników porozumienie o zawieszeniu naliczania i odprowadzania Składek Podstawowych lub czasowym ograniczeniu wysokości Składek Podstawowych przez określenie obowiązującej w okresie tego ograniczenia zasady naliczania Składki Podstawowej.
3. Ubezpieczający przekazuje porozumienie Komisji Nadzoru Finansowego oraz Nordea niezwłocznie po jego zawarciu.
4. Porozumienie obowiązuje od dnia w nim określonego, jednak nie wcześniej niż od dnia wpisania jego postanowień do Rejestru Pracowniczych Programów Emerytalnych. W okresie obejmującym 48 (czterdzieści osiem) kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres obowiązywania porozumienia zawartego na zasadach określonych powyżej nie może przekroczyć 24 (dwudziestu czterech) miesięcy, chyba że dalsze naliczanie i odprowadzanie Składek Podstawowych spowodowałyby konieczność złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.). W takiej sytuacji okres obowiązywania porozumienia może ulec przedłużeniu. Na tych warunkach porozumienie może być zawarte na okres nie dłuższy niż 24 (dwadzieścia cztery) miesiące. Jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową Ubezpieczającego, może on ponownie zawrzeć porozumienie.
5. Ubezpieczający rozwiązuje porozumienie w przypadku ustania przyczyny będącej podstawą jego zawarcia.
6. Ubezpieczający niezwłocznie informuje Nordea o rozwiązaniu porozumienia.
7. Informację o rozwiązaniu porozumienia Ubezpieczający przekazuje także Komisji Nadzoru Finansowego, w terminie 2 (dwóch) tygodni od dnia rozpoczęcia naliczania

i odprowadzania Składek Podstawowych, na warunkach zawartych w Umowie Zakładowej.

8. Ubezpieczający jest zobowiązany rozpocząć ponowne naliczanie i odprowadzanie Składek Podstawowych, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło rozwiązanie lub wygaśnięcie porozumienia.
9. Jeżeli Ubezpieczający nie opłaci Składki Podstawowej w terminie określonym w Umowie Ubezpieczenia, po upływie 45 (czterdziestu pięciu) dni od terminu płatności ochrona ubezpieczeniowa ulega zawieszeniu, pod warunkiem, że Nordea poinformuje Ubezpieczającego o fakcie jej zawieszenia przed dniem ustania ochrony. Okres zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej może obowiązywać przez okres nie dłuższy niż 12 (dwanaście) miesięcy. W okresie zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczający zawiesza przekazywanie do Nordea Składek Podstawowych. W przypadku porozumienia Ubezpieczającego z Reprezentacją Pracowników zawieszenie ochrony ubezpieczeniowej może zostać wydłużone do okresu, na który zawarto porozumienie o zawieszeniu odprowadzania Składek Podstawowych lub czasowym ograniczeniu wysokości Składki Podstawowej.
10. Nordea, pomimo zawieszenia Opłacania Składki Podstawowej, prowadzi Indywidualne Rachunki Kapitałowe istniejące przed rozpoczęciem okresu zawieszenia.
11. W przypadku zgonu Ubezpieczonego w okresie zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 9, Nordea wypłaci Osobie Uprawnionej Indywidualny Stan Funduszu.

Rozdział 12: Suma Ubezpieczenia

§ 18

1. Wysokość Sumy Ubezpieczenia jest jednakową wielokrotnością miesięcznych wynagrodzeń poszczególnych Ubezpieczonych lub jednakową kwotą dla wszystkich Ubezpieczonych.
2. Wysokość Sumy Ubezpieczenia ustalana jest w Umowie Generalnej.
3. Wysokość Sumy Ubezpieczenia w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia nie może być niższa niż minimalna suma ubezpieczenia określona w Umowie Ubezpieczenia.

Rozdział 13: Indeksacja

§ 19

1. W Rocznicę Polisy Składka Podstawowa i Suma Ubezpieczenia mogą podlegać Indeksacji. W wyniku Indeksacji Składka Podstawowa od tej Roczniczy Polisy zostaje powiększona o kwotę równą iloczynowi Składki Podstawowej i wskaźnika Indeksacji. W wyniku Indeksacji Suma Ubezpieczenia od tej Roczniczy Polisy zostaje powiększona o kwotę równą iloczynowi Sumy Ubezpieczenia i wskaźnika Indeksacji.
2. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia nie stanowi inaczej, Indeksacja Sumy Ubezpieczenia występuje zawsze łącznie z Indeksacją Składki Podstawowej i zawsze według tego samego wskaźnika Indeksacji.
3. Nordea dokonuje Indeksacji Sumy Ubezpieczenia i Składki Podstawowej na piśmie wniosek Ubezpieczającego, pod warunkiem wpłynięcia wniosku do Nordea najpóźniej 60 (sześćdziesiąt) dni przed Rocznicą Polisy.
4. Indeksacja Sumy Ubezpieczenia i Składki Podstawowej odbywa się według zaproponowanego przez Ubezpieczającego i zaakceptowanego przez Nordea wskaźnika.
5. Zasady dokonania Indeksacji określa Umowa Ubezpieczenia.

Rozdział 14: Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E

§ 20

1. Ubezpieczony w Deklaracji ma prawo wskazać jeden lub kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E, na których, zgodnie z Regulaminem Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E, lokowane będą Składki Alokowane pochodzące ze Składek Podstawowych lub Składek Dodatkowych.
2. Ubezpieczony, wskazując kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E, zobowiązany jest określić procentowy podział Składki Alokowanej na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E. Jeżeli Ubezpieczony nie określi procentowego podziału Składki lub wszystkie procentowe udziały nie sumują się do 100%, Nordea w terminie natychmiastowym będzie dążyć do wyjaśnienia rzeczywistej woli Ubezpieczonego dotyczącej podziału Składki na Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E. .
3. Nordea raz w roku przekazuje Ubezpieczonemu informację o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu.
4. Ubezpieczony może wystąpić z wnioskiem o przedstawienie informacji o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu w każdym czasie.

§ 21

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczony ma prawo do zmiany procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E. Postanowienia § 20 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2. Nordea, na wniosek Ubezpieczonego, dokonuje zmian, o których mowa w ust. 1, pierwszego dnia okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym wpłynął wniosek do Nordea.
3. Zmiana, o której mowa w ust. 1 jest wolna od opłaty.

§ 22

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczony ma prawo do dokonania Transferu.
2. Ubezpieczony, wnioskując o dokonanie Transferu, zobowiązany jest wskazać Rachunek, na którym ma zostać dokonany Transfer, a także:
 - 1) określić kwotę lub procent środków Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego typu E, które mają zostać przeniesione,
 - 2) wskazać Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy typu E, z którego mają być środki przeniesione,
 - 3) wskazać jeden lub kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E, do których mają być środki przeniesione,
 - 4) określić procentowy podział przenoszonych środków na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E.
3. Transfer polega na:
 - 1) umorzeniu Jednostek Funduszu, których łączna wartość pokrywa kwotę lub procent środków, o których mowa w ust. 2 pkt 1), Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego typu E, z którego ma nastąpić przeniesienie środków,

a następnie

- 2) nabyciu Jednostek Funduszu jednego lub kilku wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych

typu E, w ilości pozwalającej na otrzymanie proporcji, o których mowa w ust. 2 pkt 4).

4. Transfer nie zostanie dokonany, jeżeli:
 - 1) Ubezpieczony nie określi procentowego podziału środków lub wszystkie procentowe udziały Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E nie sumują się do 100%,
 - 2) część Indywidualnego Stanu Funduszu na Rachunku, na którym ma być dokonany Transfer, w dniu Transferu nie jest większy niż minimalna wysokość Indywidualnego Stanu Funduszu ustalona przez Nordea.
5. Jeżeli Transfer nie zostanie dokonany z powodów, o których mowa w ust. 4, Nordea w terminie natychmiastowym będzie dążyć do wyjaśnienia rzeczywistej woli Ubezpieczonego dotyczącej Transferu.
6. Transfery w ramach Rachunku są wolne od opłaty.

Rozdział 15: Opłaty

§ 23

1. Opłacona Składka Podstawowa, w części, w której nie jest Składką Alokowaną, przeznaczona jest na pokrycie kosztów ochrony ubezpieczeniowej oraz kosztów działalności ubezpieczeniowej Nordea. Wysokość kosztów ochrony ubezpieczeniowej oraz kosztów działalności ubezpieczeniowej Nordea określana jest jako wskazany w Umowie Zakładowej i Umowie Ubezpieczenia procent Składki Podstawowej albo kwotowo. Wysokość kosztów ochrony ubezpieczeniowej oraz kosztów działalności ubezpieczeniowej pobieranych ze Składki Podstawowej określona jest w Umowie Zakładowej oraz Umowie Ubezpieczenia. Wysokość Składki Alokowanej pochodzącej ze Składki Podstawowej jest zmienna i zależy od Roku Ubezpieczeniowego.
2. Nordea nie pobiera kosztów działalności ubezpieczeniowej ze Składki Dodatkowej. Składka Dodatkowa jest Składką Alokowaną. Nordea nie może pobierać za Składki Dodatkowej opłat z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 24

1. Opłata za zarządzanie Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym typu E pobierana jest z aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego typu E w każdym Dniu Wyceny, o którym mowa w Regulaminie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych typu E.
2. Opłata za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi typu E jest sumą opłat za zarządzanie tymi Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi typu E, których Jednostki są zarejestrowane na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym.
3. Opłata za zarządzanie danym Ubezpieczeniowym Funduszem Kapitałowym typu E jest sumą opłaty za zarządzanie pobieranej przez Nordea oraz opłaty za zarządzanie pobieranej przez inny podmiot niż Nordea w przypadku Funduszu zarządzanego przez ten podmiot.
4. Wysokość opłat za zarządzanie, jak również wykaz Funduszy zarządzanych przez Nordea oraz inne podmioty niż Nordea, określone zostały w Umowie Zakładowej i Umowie Ubezpieczenia.
5. Z aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego typu E potrącane są także koszty transakcyjne.

Rozdział 16: Uposażony i Uposażony Zastępczy

§ 25

1. Ubezpieczony ma prawo wskazać w Deklaracji jednego lub więcej Uposażonych.

2. Ubezpieczony ma prawo w formie zmiany Deklaracji odwołać lub zmienić Uposażonego w każdym czasie.
3. Odwołanie lub zmiana Uposażonego obowiązuje od dnia podanego w oświadczeniu Ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż od dnia doręczenia oświadczenia do Nordea.
4. Ubezpieczony, wskazując Uposażonych, zobowiązany jest określić procentowy udział każdego z Uposażonych w kwocie Świadczenia Ubezpieczeniowego przysługującego na podstawie Umowy Ubezpieczenia. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych i nie określił wysokości przypadających im udziałów uznaje się, że udziały wszystkich Uposażonych są równe.
5. Wskazanie Uposażonego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony zmarł przed Ubezpieczonym lub równocześnie z nim. W takim przypadku, udział zmarłego Uposażonego dolicza się proporcjonalnie do udziałów pozostałych Uposażonych.
6. Ubezpieczony ma prawo wskazać w Deklaracji jednego lub więcej Uposażonych Zastępczych. Postanowienia ust. 2, 3, 4 i 5 stosuje się także do Uposażonego Zastępczego.
7. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli nie ma uprawnionego Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, Świadczenie Ubezpieczeniowe przysługujące na podstawie Umowy Ubezpieczenia zostanie wypłacone:
 - 1) małżonkowi Ubezpieczonego;
 - 2) Dzieciom Ubezpieczonego – w częściach równych;
 - 3) Rodzicom Ubezpieczonego – w częściach równych;
 - 4) rodzeństwu Ubezpieczonego – w częściach równych;
 - 5) pozostałym osobom będącym spadkobiercami Ubezpieczonego, z wyłączeniem Skarbu Państwa.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Świadczenie Ubezpieczeniowe przysługujące na podstawie Umowy Ubezpieczenia może być wypłacone kolejnej osobie wyłącznie, gdy żadna z osób wskazanych w poprzedzających punktach nie żyła dłużej niż Ubezpieczony lub zgodnie z postanowieniem ust. 9 nie jest uprawniona do otrzymania świadczenia.
9. Świadczenie Ubezpieczeniowe przysługujące na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie może być wypłacone osobie, która umyślnie przyczyniła się do zgonu Ubezpieczonego.
10. Osobą Uprawnioną nie może być Ubezpieczający, chyba że jest on członkiem najbliższej rodziny Ubezpieczonego. Członkami najbliższej rodziny Ubezpieczonego są: małżonek, Dzieci, Rodzice oraz wnuki.

Rozdział 17: Wypłata Świadczenia Ubezpieczeniowego

§ 26

1. Świadczenie Ubezpieczeniowe z tytułu zgonu Ubezpieczonego Nordea wypłaca Osobie Uprawnionej zgodnie z § 25.
2. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego następuje po otrzymaniu przez Nordea zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego Zakresem Ubezpieczenia.
3. W celu rozpatrzenia roszczenia Osoba Uprawniona składa w Nordea wniosek o wypłatę Świadczenia wraz z dokumentami niezbędnymi do ustalenia odpowiedzialności Nordea lub wysokości Świadczenia, wskazanymi w formularzu wniosku o wypłatę świadczenia.
4. W przypadku, o którym mowa w § 25 ust. 7 pkt 5), Nordea wypłaca Świadczenie Ubezpieczeniowe po otrzymaniu od Osoby Uprawnionej do Świadczenia Ubezpieczeniowego prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku oraz zgodnego oświadczenia wszystkich spadkobierców o sposobie podziału Świadczenia

Ubezpieczeniowego bądź prawomocnego postanowienia sądu o dziale spadku oraz dokumentów stwierdzających tożsamość spadkobierców.

§ 27

1. W przypadku zgonu Ubezpieczonego w Okresie Odpowiedzialności, Świadczenie Ubezpieczeniowe jest równe sumie następujących kwot:
 - 1) Suma Ubezpieczenia, ustalona w Umowie Ubezpieczenia, w wysokości aktualnej na dzień zgonu,
 - 2) Indywidualny Stan Funduszu – wypłacony w formie Wypłaty albo Wypłaty Transferowej,
2. Do obliczenia wysokości świadczenia z Indywidualnego Stanu Funduszu uwzględnia się:
 - liczbę Jednostek Funduszu z dnia zgłoszenia zdarzenia, a w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w dniu zgłoszenia zdarzenia – z dnia zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 dni roboczych od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu.

§ 28

1. W terminie 7 (siedmiu) dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego Zakresem Ubezpieczenia, Nordea informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Nordea lub wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Nordea zobowiązana jest do wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego w terminie 30 (trzydziestu) dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego Zakresem Ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2, ustalenie okoliczności koniecznych do określenia odpowiedzialności Nordea albo wysokości Świadczenia Ubezpieczeniowego okazałoby się niemożliwe, Świadczenie Ubezpieczeniowe zostanie wypłacone w terminie 14 (czternastu) dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia Ubezpieczeniowego Nordea spełni w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 Nordea informuje pisemnie w terminie wskazanym w ust. 2 osobę występującą z roszczeniem o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczenia w całości lub części.
5. Jeżeli Świadczenie Ubezpieczeniowe nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Nordea informuje o tym osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty Świadczenia Ubezpieczeniowego.

Rozdział 18: Wypłata, Wypłata Transferowa, Zwrot

§ 29

1. Wypłata następuje:
 - 1) na wniosek Ubezpieczonego po osiągnięciu przez niego wieku 60 (sześćdziesięciu) lat,
 - 2) na wniosek Ubezpieczonego po przedstawieniu przez niego decyzji o przyznaniu prawa do emerytury i po ukończeniu 55 (pięćdziesiątego piątego) roku życia,
 - 3) w przypadku ukończenia przez Ubezpieczonego 70 (siedemdziesięciu) lat, jeżeli wcześniej nie wystąpił z wnioskiem o Wypłatę, z zastrzeżeniem ust. 2,
 - 4) na wniosek Osoby Uprawnionej w przypadku zgonu Ubezpieczonego.
 2. Postanowienia ust. 1 pkt 3) nie stosuje się, jeżeli Ubezpieczony jest Pracownikiem Ubezpieczającego. W takim przypadku Wypłata następuje dopiero po ustaniu stosunku pracy z Ubezpieczającym.
 3. W przypadku dokonywania Wypłaty Nordea jest zobowiązana do sporządzenia i przekazania Ubezpieczonemu informacji dotyczącej Ubezpieczonego, o której mowa w art. 8 Ustawy o pracowniczych programach emerytalnych, w zakresie i trybie określonym w tej ustawie.
 4. Wypłata może być, w zależności od treści wniosku Ubezpieczonego bądź Osoby Uprawnionej, dokonywana jednorazowo albo ratalnie, przekazem pocztowym lub przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczonego lub Osobę Uprawnioną.
 5. Wypłata jednorazowa jest dokonywana w terminie nie dłuższym niż 1 (jeden) miesiąc od dnia złożenia wniosku o Wypłatę. W przypadku Wypłaty w ratach pierwsza rata jest płatna w terminie nie dłuższym niż 1 (jeden) miesiąc od dnia złożenia wniosku o Wypłatę, chyba że Ubezpieczony albo Osoba Uprawniona we wniosku o Wypłatę określi termin późniejszy – w takim przypadku Wypłata pierwszej raty nastąpi w terminie wskazanym we wniosku. Wypłata kolejnych rat nastąpi, zależnie od woli Ubezpieczonego albo Osoby Uprawnionej, w odstępach miesięcznych, kwartalnych, półrocznych lub rocznych. Ubezpieczony albo Osoba Uprawniona mogą w każdym czasie dokonać zmiany sposobu Wypłaty przez złożenie stosownego wniosku. W przypadku wniosku o zmianę Wypłaty ratalnej na jednorazową, Nordea dokona Wypłaty jednorazowej w terminie 1 (jednego) miesiąca od daty złożenia wniosku o taką zmianę.
 6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3) Wypłata następuje bez wniosku Ubezpieczonego, w formie jednorazowej, w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia osiągnięcia przez Ubezpieczonego wieku 70 (siedemdziesięciu) lat, z zastrzeżeniem ust. 2.
 7. W razie braku możliwości dokonania Wypłaty w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3) środki zgromadzone na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego są przekazywane do depozytu sądowego. Środki przekazane do depozytu sądowego stają się własnością Skarbu Państwa po upływie 20 (dwudziestu) lat od chwili ich przekazania, chyba że Ubezpieczony przed upływem tego terminu wyda dyspozycję przekazania tych środków na wskazany przez siebie rachunek bankowy. Przepisy kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.
 8. W przypadku opisanym w ust. 1. pkt 1), 2) oraz 3) Wysokość Wypłaty jednorazowej określana jest na podstawie Indywidualnego Stanu Funduszu, do którego obliczenia uwzględnia się:
 - 1) liczbę Jednostek Funduszu:
 - w przypadku opisanym w ust. 1. pkt 1), 2) - z dnia otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę,
 - w przypadku opisanym w ust. 1 pkt 3) - z dnia ukończenia przez Ubezpieczonego 70 (siedemdziesięciu) lat,
 - a w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji, odpowiednio: w dniu otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę albo w dniu ukończenia przez Ubezpieczonego 70 (siedemdziesięciu) lat – z dnia zakończenia tej transakcji;
 - 2) wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 (pięciu) dni roboczych od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu.
9. W przypadku opisanym w ust. 1. pkt 4) wysokość Wypłaty oblicza się zgodnie z zapisami § 27 ust. 2
 10. W przypadku Wypłaty ratalnej wysokość poszczególnych rat oblicza się według następującego schematu:
 - 1) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1), 2) jeżeli pierwsza rata będzie płatna w terminie nie dłuższym niż 1 (jeden) miesiąc od dnia złożenia wniosku o Wypłatę:
 - a) w celu obliczenia wartości **pierwszej raty** należy podzielić liczbę Jednostek Funduszu znajdujących się na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego przez liczbę rat do zapłaty, a następnie pomnożyć przez wartość Jednostki Funduszu, przy czym:
 - liczbę Jednostek Funduszu ustala się w dniu otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę ratalną, a w przypadku, gdy Ubezpieczony złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w dniu otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę – z dnia zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu - obowiązująca w dniu nie późniejszym niż 5 (piąty) dzień roboczy od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu przypadających do wypłaty w ramach raty,
 - b) w celu obliczenia wartości **raty drugiej i następnych** należy podzielić liczbę Jednostek Funduszu znajdujących się na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego przez liczbę rat pozostałych do zapłaty, a następnie pomnożyć przez wartość Jednostki Funduszu, przy czym:
 - liczbę Jednostek Funduszu ustala się w dniu odpowiadającym terminowi otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę ratalną z kolejnych miesięcy, kwartałów, półroczy lub lat, w zależności od wybranej częstotliwości rat, a w przypadku, jeżeli w danym miesiącu nie ma takiego dnia – w ostatnim dniu tego miesiąca, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w dniu odpowiadającym terminowi otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę ratalną z kolejnych miesięcy, kwartałów, półroczy lub lat, w zależności od wybranej częstotliwości rat, a w przypadku, jeżeli w danym miesiącu nie ma takiego dnia – w ostatnim dniu tego miesiąca - z dnia zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu – obowiązująca w dniu nie późniejszym niż 5 (piąty) dzień roboczy od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu przypadających do wypłaty w ramach danej raty.

- 2) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1), 2) jeżeli pierwsza rata ma być płatna w terminie późniejszym, zgodnie z postanowieniami ust. 5:
- a) w celu obliczenia wartości **pierwszej raty** należy podzielić liczbę Jednostek Funduszu znajdujących się Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego przez liczbę rat do zapłaty, a następnie pomnożyć przez wartość Jednostki Funduszu, przy czym:
- liczbę Jednostek Funduszu ustala się w 15 (piętnastym) dniu roboczym przed terminem wskazanym we wniosku o Wypłatę ratalną, a w przypadku, gdy Ubezpieczony złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w 15 (piętnastym) dniu roboczym przed terminem wskazanym we wniosku o Wypłatę ratalną – w dniu zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu – obowiązująca w dniu nie późniejszym niż 5 (piąty) dzień roboczy od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu przypadających do wypłaty w ramach raty,
- b) w celu obliczenia wartości **raty drugiej i następnych** należy podzielić liczbę Jednostek Funduszu znajdujących się na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego przez liczbę rat pozostałych do zapłaty, a następnie pomnożyć przez wartość Jednostki Funduszu, przy czym:
- liczbę Jednostek Funduszu ustala się w 15 (piętnastym) dniu roboczym przed dniem odpowiadającym terminowi wskazanemu we wniosku o Wypłatę ratalną z kolejnych miesięcy, kwartałów, półroczy lub lat, w zależności od wybranej częstotliwości rat, a w przypadku, jeżeli w danym miesiącu nie ma takiego dnia – w ostatnim dniu tego miesiąca, z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w 15 (piętnastym) dniu roboczym przed dniem odpowiadającym terminowi wskazanemu we wniosku o Wypłatę ratalną z kolejnych miesięcy, kwartałów, półroczy lub lat, w zależności od wybranej częstotliwości rat, a w przypadku, jeżeli w danym miesiącu nie ma takiego dnia – w ostatnim dniu tego miesiąca - w dniu zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu – obowiązująca w dniu nie późniejszym niż 5 (piąty) dzień roboczy od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu przypadających do wypłaty w ramach danej raty.
11. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 4), wysokość świadczenia z Indywidualnego Stanu Funduszu obliczoną zgodnie z zapisami § 27 ust. 2 należy podzielić przez liczbę rat do zapłaty – w ten sposób uzyskuje się kwotę przypadającą do wypłaty w ramach jednej raty.

§ 30

1. Wypłata Transferowa jest dokonywana:
- 1) do innego pracowniczego programu emerytalnego, do którego przystąpił Ubezpieczony,
 - 2) na IKE Ubezpieczonego,
 - 3) na IKE Osoby Uprawnionej, w przypadku śmierci Ubezpieczonego,
- 4) z IKE Ubezpieczonego na jego Indywidualny Rachunek Kapitałowy w Pracowniczym Programie Emerytalnym na warunkach określonych w przepisach o IKE.
2. Wniosek o Wypłatę Transferową jest równoznaczny z wypowiedzeniem udziału w Pracowniczym Programie Emerytalnym.
3. Wypłata Transferowa z Pracowniczego Programu Emerytalnego nie może nastąpić w przypadku, gdy Ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy z Ubezpieczającym. Nie dotyczy to jednak sytuacji, gdy Wypłata Transferowa następuje w przypadku likwidacji Pracowniczego Programu Emerytalnego.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1), 2) Wypłata Transferowa jest dokonywana w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia złożenia stosownego wniosku. Wypłata Transferowa następuje na podstawie Indywidualnego Stanu Funduszu, do obliczenia którego uwzględnia się:
- liczbę Jednostek Funduszu z dnia otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę Transferową, a w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w dniu otrzymania przez Nordea wniosku o Wypłatę Transferową – z dnia zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 (pięciu) dni roboczych od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu.
- Nordea realizuje Wypłatę Transferową w taki sposób, aby możliwe było rozróżnienie środków pochodzących ze Składek Podstawowych i Składek Dodatkowych.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt. 3), Wypłata Transferowa następuje na podstawie Indywidualnego Stanu Funduszu, obliczonego zgodnie z zapisami § 27 ust. 2. Nordea realizuje Wypłatę Transferową w taki sposób, aby możliwe było rozróżnienie środków pochodzących ze Składek Podstawowych i Składek Dodatkowych.
6. Wypłata Transferowa, o której mowa w ust. 1 pkt 2) i 3) jest dokonywana na podstawie dyspozycji Ubezpieczonego albo Osoby Uprawnionej po okazaniu Ubezpieczającemu potwierdzenia zawarcia umowy, o którym mowa w przepisach o IKE.
7. W przypadku dokonywania Wypłaty Transferowej Nordea jest zobowiązana do sporządzenia i przekazania Ubezpieczonemu informacji w zakresie i trybie określonym w art. 8 Ustawy o pracowniczych programach emerytalnych.
8. Środki pochodzące z Wypłaty Transferowej z innego pracowniczego programu emerytalnego lub z instytucji finansowej prowadzącej IKE, w których skład wchodzi środki ze składki podstawowej, jak i składki dodatkowej są zamieniane w 100% na Jednostki Funduszu i zachowywane odpowiednio na:
- 1) Rachunku 1 Indywidualnego Rachunku Kapitałowego Ubezpieczonego – środki pochodzące z Wypłaty Transferowej zgromadzone w ramach składki podstawowej,
 - 2) Rachunku 2 Indywidualnego Rachunku Kapitałowego Ubezpieczonego – środki pochodzące z Wypłaty Transferowej zgromadzone w ramach składki dodatkowej oraz Środki pochodzące z Wypłaty Transferowej z instytucji finansowej prowadzącej IKE.
9. Środki pochodzące z Wypłaty Transferowej są dzielone pomiędzy Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E zgodnie z aktualnym wskazaniem procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe typu E.
10. Środki pochodzące z Wypłaty Transferowej w przypadku określonym w ust. 8 są zamieniane na Jednostki Funduszu

w terminie 5 (pięciu) dni po ich przekazaniu do Nordea wraz ze stosowną informacją z poprzedniego pracowniczego programu emerytalnego bądź instytucji finansowej prowadzącej IKE, według aktualnej wartości Jednostki Funduszu obowiązującej w danym dniu.

§ 31

1. Likwidacja Pracowniczego Programu Emerytalnego może nastąpić w przypadkach wskazanych w Ustawie o pracowniczych programach emerytalnych. Zwrot jest dokonywany w przypadku likwidacji Pracowniczego Programu Emerytalnego i wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego prawomocnej decyzji o wykreśleniu Programu z Rejestru, gdy Ubezpieczony wezwany do wskazania rachunku, na który ma zostać dokonana Wyplata Transferowa, nie wskaże go w terminie określonym w Umowie Zakładowej.
2. Ubezpieczający, syndyk masy upadłościowej lub likwidator Ubezpieczającego winni wystąpić z żądaniem Zwrotu niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 7 (siedmiu) dni od dnia upływu terminu do wskazania rachunku bankowego, o którym mowa w ust. 1.
3. Zwrot następuje na podstawie Indywidualnego Stanu Funduszu, do obliczenia którego uwzględnia się:
 - liczbę Jednostek Funduszu z dnia otrzymania przez Nordea zgłoszenia żądania Zwrotu lub – w przypadku, gdy Ubezpieczony uprzednio złożył zlecenie innej transakcji na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym, która jest w trakcie realizacji w dniu otrzymania przez Nordea żądania Zwrotu – z dnia zakończenia tej transakcji;
 - wartość Jednostki Funduszu z dnia jej umorzenia, przy czym Jednostki Funduszu umarza się w ciągu 5 (pięciu) dni roboczych od dnia ustalenia liczby Jednostek Funduszu
4. Ubezpieczający, syndyk masy upadłościowej lub likwidator Ubezpieczającego występując z żądaniem dokonania Zwrotu, przekazuje Nordea lub likwidatorowi Nordea informację o rachunku bankowym wskazanym przez Ubezpieczonego, na który należy dokonać Zwrotu, oraz o rachunku bankowym, na który ma zostać przekazana kwota, o której mowa w ust. 7.
5. Zwrot następuje w formie pieniężnej na rachunek bankowy wskazany przez Ubezpieczonego w terminie nie dłuższym niż 3 (trzy) miesiące od dnia otrzymania przez Ubezpieczonego informacji o likwidacji Pracowniczego Programu Emerytalnego, po uprzednim przekazaniu kwoty naliczonego podatku od środków będących przedmiotem Zwrotu, na rachunek właściwego urzędu skarbowego.
6. W przypadku braku możliwości dokonania Zwrotu Ubezpieczonemu środki zgromadzone na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym Ubezpieczonego są przekazywane do depozytu sądowego. Środki przekazane do depozytu sądowego stają się własnością Skarbu Państwa po upływie 20 (dwudziestu) lat od chwili ich przekazania, chyba że Ubezpieczony przed upływem tego terminu wyda dyspozycję przekazania tych Środków na wskazany przez siebie rachunek bankowy. Przepisy kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.
7. W przypadku Zwrotu, Nordea albo likwidator Nordea przekazuje ze środków Ubezpieczonego, na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwotę w wysokości 30% (trzydzieści procent) sumy Składek Podstawowych wpłaconych do Pracowniczego Programu Emerytalnego. Kwota ta stanowi przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 19: Postanowienia Końcowe

§ 32

W każdym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo złożyć wniosek o zmianę warunków Umowy Ubezpieczenia.

§ 33

1. Umowa Ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
2. Strony mają prawo na mocy porozumienia w formie pisemnej pod rygorem nieważności zmieniać lub uchylać postanowienia Umowy Ubezpieczenia.
3. Zmiana Umowy Ubezpieczenia w zakresie uregulowanym w Umowie Zakładowej jest bezskuteczna do dnia rejestracji zmienionej Umowy Zakładowej w Rejestrze Pracowniczych Programów Emerytalnych.
4. Wszystkie powiadomienia i wnioski, o których jest mowa w OWU i zawartej na ich podstawie Umowie Ubezpieczenia mają formę pisemną pod rygorem nieważności. Oświadczenie woli staje się skuteczne po otrzymaniu go przez drugą Stronę, w tym drogą elektroniczną, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 5.
5. Oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne formie pisemnej. Oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej nie opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym nie spełnia kryterium formy pisemnej.

§ 34

Wyплаты kwot z tytułu Umowy Ubezpieczenia podlegają przepisom regulującym opodatkowanie osób fizycznych i osób prawnych, obowiązującym w momencie dokonywania wypłat.

§ 35

1. Reklamacje wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia należy zgłaszać niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu okoliczności budzących zastrzeżenia.
2. Reklamacje można kierować pisemnie, telefonicznie, faxem lub za pośrednictwem strony internetowej Nordea. Dane kontaktowe do składania reklamacji podane są na Certyfikacie.
3. Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. udzieli odpowiedzi na reklamację w ciągu 30 (trzydziestu) dni od daty jej otrzymania.
4. Ubezpieczony zostanie powiadomiony o rozpatrzeniu reklamacji w formie pisemnej lub w innej formie (telefonicznie, faxem lub za pośrednictwem poczty elektronicznej), wybranej poprzez jej określenie w treści reklamacji i wskazanie odpowiednio: numeru telefonu, numeru faksu lub adresu e-mail, na który ma zostać przesłana odpowiedź na reklamację.
5. Reklamacje wynikające z realizacji Umowy mogą być kierowane do Rzecznika Ubezpieczonych zgodnie z Ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych lub do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Osoby Uprawnionej z Umowy Ubezpieczenia.
7. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
8. Językiem stosowanym w relacjach pomiędzy Stronami w zakresie wynikającym z realizacji Umowy Ubezpieczenia jest język polski.

§ 36

1. Korespondencja pomiędzy stronami Umowy Ubezpieczenia wysyłana jest pod ostatni znany adres drugiej strony. Strony Umowy Ubezpieczenia zobowiązane są do niezwłocznego

informowania drugiej strony Umowy Ubezpieczenia o zmianie swoich danych adresowych.

2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

§ 37

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się przepisy Ustawy o pracowniczych programach emerytalnych, Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

§ 38

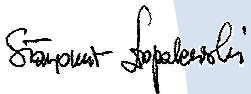
Nordea, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych dotyczących Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, które posiada w związku z zawartą Umową Ubezpieczenia.

§ 39

Niniejsze ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nordea PPE” zostały zatwierdzone w dniu 13 grudnia 2011 roku i wchodzi w życie z dniem 13 grudnia 2011 roku.

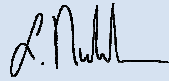
W imieniu i na rzecz Nordea:

Prezes Zarządu

Sławomir Łopalewski

Członek Zarządu

Leszek Pielacha